

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Anomaliile arădane

Intr'una din zilele trecute ne-am ocupat în această pagină de o ciudățenie provocatoare ce a început să-și facă apariția pe bulevardul Aradului: de baraca de cărămidă ce-o zidește în dreptul palatului „Fischer Eliz” comunitatea izraelită, pe o jumătate a bulevardului și-o jumătate a drumului de trăsuri, ca să instaleze acolo prăvălia unui chiriaș, pe timpul cât vor ținea lucrările de edificare a unui etaj.

Exprimându-ne uimirea că s'a putut sluși în nsemenea chip bulevardul și că s'a putut autoriza împiedecarea circulației, am înțeles pe cei dela serviciul tehnic al orașului, ce considerente i-a îndemnat să-și bată în asemenea chip joc de populația și de estetica Aradului.

Cerem astăzi scuze serviciului tehnic al orașului.

Fiindcă am aflat că abia ieri s'a autorizat de către comisia interimară a orașului edificarea baracii — la o săptămână după ce a ajuns aproape la acoperiș — și că autorizarea s'a întâmplat fără avizul serviciului tehnic, care refuză să-l deie.

Va să zică nu la serviciul tehnic e buba, ci altundeva. Vom afla-o, unde-i.

Ale de mai sus formează numai una din multele anomalii arădane.

Azi ne rezumăm încă la două: la murdăria străzilor și la insuficiența stropirilor.

Aradul, în linii generale este un oraș frumos. Aceasta însă nu este de ajuns. Pe lângă frumusețea, orașul trebuie să fie și curat. Or, din acest punct de vedere orașul păcătuiește grozav de mult. Acei cari frecventează străzile din centru, știu, că la cea mai ușoară adiere a vântului, praful de pe asfalt se ridică și năvălește nepoliticos și obraznic în ochii trecătorilor. În cartierele marginase, la periferie, unde măturătorii de străzi trec numai la zile mari mai survine și mirosul infect, care inădușă nu numai pe trecătorul răsleț, ci și pe omul ce-și trăește viața acolo.

Orașul are două (?) stropitoare mecanice și nu știu câte cu tracțiune animală. Cu toate acestea, numai în centrul orașului se stropesc, dar și aici la intervale destul de mari și neregulate. În raionul celorlalte stropitoare, e jale. Dacă trec de 2—3 ori pe zi, e bine. Se întâmplă însă că trec numai o singură dată.

Despre treaba ce-o fac aceste stropitoare în restul timpului, prin oraș circulă diverse versiuni, pe cari deocamdată nu le înregistrăm, sperăm că cei în drept vor lua măsurile de rigoare pentru a înceta protejarea unor anumite străzi în dauna altora.

Anomaliile de felul celor înșirate mai sus, nu ar fi permis să se întâmple în nici un oraș, și sub nici un fel de regim politic. La oraș trebuie să se facă gospodărie.

Că în Arad, se face sau nu aceasta, cititorii au constatat-o și până acum din coloanele „Ecoului”.

Trupele italiene au ocupat întreaga lizieră a graniței din spre Austria

VIENA, 28. (Prin telefon). În zorii zilei de astăzi trupele italiene cu un efectiv care se dă ca sigur mai mare de 40.000 oameni au ocupat toate punctele strategice din munți Alpi, la granița Austriei.

Divizia I mecanizată dispunând de: 8000 de oameni, tankuri dintre cele mai perfecționate, automobile blindate tipul cel mai nou, artilerie grea și ușoară din abundență, numeroase autocamioane cu trei și patru osii, în cooperare cu detașamente de motocicliști, bersaglieri și pontonieri înaintează prin trecătorii Udine și Tavis și în direcțiunea Monterece.

În ce privește știrea lansată cu privire la pe-

netrarea trupelor germane pe teritoriul austriac, — ea este de domeniul fanteziei.

Coresp.

Voci din public

Bulendrele străine ale domnilor noștri

În legătură cu articolul nostru despre spionaj dela Orade și despre primejdia căsătoriilor mixte și-a legăturilor cu femeile ușoare din lumea minoritară, am publicat ieri două scrisori din public, cari au îndemnat și pe alți cititori ai „Ecoului” să-și spună cuvântul.

Am primit pe ziua de azi la redacție următoarele scrisori în această importantă chestiune:

Onor. Redacție,

Am aflat mai zilele trecute din ziarul DV. despre apelul ce l-a făcut părintele unit și

Ultimele evenimente în afacerea Skoda

— S'a precizat chestia cu sentinelele și cu telefonul misterios. Noi amănunte din depoziția d-lor coloneli Pomponiu și Drăgănescu. — Un detaliu de seamă din depoziția d-lui general Samsonovici. — D. Al. Vaida-Voevod despre intriga ce s'a încercat în contra d-lui Iuliu Maniu —

— A vorbit d. Maniu, dar nu se știe ce —

În ședința de ieri a comisiei parlamentare care anchetează afacerea Skoda s'a citit o scrisoare adresată comisiei de d. Ilie Lazăr, relativ la cenzurarea depoziției sale.

D. Ilie Lazăr protestează că în procesul verbal nu i s'au reprodus declarațiile din cuvânt în cuvânt, și că s'au omis unele nume rostite de d-sa.

Inregistrăm de altă parte că ediția de ieri a ziarului „Universul” a fost confiscată. Azi dimineață a sosit la Arad, pe lângă numărul obișnuit al „Universului”, și o ediție de ieri, alta firește decât cea confiscată. Constatăm că din această ediție au fost cenzurate lucruri cari au putut să apară în celelalte ziare bucareștene sosite ieri la Arad. E vorba de persoana care a adus d-lui col. Drăgănescu ordinul cu memoriul ce conchidea la schimbarea întregului fel de înarmare, deoarece cea de până atunci ar fi fost greșită.

Cineva despre care nu s'a mai vorbit

În ediția de ieri, sosită azi, a „Universului”, ni s'au oprit ochii asupra unui pasaj din interogatoriul d-lui Ilie Lazăr.

Cităm: „D. Iunian: Ce legătură făceați în ce-l privește pe Schwetz? D. Ilie Lazăr: Acest Schwetz avea legături și cu d. gen. Amza și cu atașatul militar al Cehoslovaciei, Braun”.

Întrebarea de mai sus a căzut ca Pilat în credeu; fiindcă din depoziția d-lui Ilie Lazăr nu se vede că s'ar mai fi vorbit despre numitul prieten al generalului Amza. N'am putut înțelege de

cine și în legătură cu ce este vorba.

Ce a declarat d. col. Drăgănescu

Precum se știe din zierele de ieri, memoriul referitor la înarmări, a fost dat d-lui col. Drăgănescu, reputatul profesor dela Timișoara și fost director al înarmărilor, de către d. col. Grigorescu, atașat la un ordin prin care i se spunea să refereze în 3 zile. Numele acesta n'a putut apărea în „Universul”, după ce țara întreagă l-a aflat ieri din „Curentul” și din celelalte ziare. E de sigur ciudat.

Din această ediție, admisă, a „Universului”, aflăm că d. col. Drăgănescu a declarat la comisie, că după ce d-sa făcuse referatul de 86 pagini, și anume arătând punct cu punct ce e bun și ce nu e bun în memoriu, l-a predat celui ce l-a

adus spunându-l în ce chip l-a făcut. Aducătorul memoriului i-a spus atunci niște vorbe pe care d. col. Drăgănescu a spus că nu le poate reproduce în fața comisiei, „fiindcă, vedeți, convorbirile între patru ochi sunt una, și depozițiile în fața Țării, sunt alta”.

I s'a cerut d-lui col. Drăgănescu să facă un alt referat, fără observații. Și anume, din motivul că nu e nevoie de ele, deoarece memoriul s'a studiat de cei în drept și s'a adus hotărâre în privința lui, așa că trebuie numai un rezumat, pentru mai lesnicioasă răsfoire.

D. col. Drăgănescu a adăugat în fața comisiei (cităm): „Mi-am dat perfect seama după o lună jumătate că am fost indus în eroare”. Aceasta în ce privește faptul, că memoriul ar fi fost deja în-

S'a lămurit o parte din chestia colonel Pomponiu

Precum se știe din cele arătate ieri, s'a stabilit în fața comisiei de anchetă că sentinelele dela Skoda au fost ridicate de d. col. Pomponiu, același care ar fi făcut ciorna declarației atribuită lui Seletzi, privitoare la d. Maniu. D. col. Pomponiu, precum am arătat-o ieri, a recunoscut că d-sa a trimis soldații acasă, dar spune că nu erau constituiți sentinele.

Filiera telefonului misterios

În privința rolului ce l-a avut d. col. Pomponiu la des-

cinderea dela Skoda, s'au stabilit în audierile de ieri și alături următoarele:

Comisarul de poliție Niculescu a declarat, că după ce d. col. Pomponiu a vorbit dela Skoda la telefon cu nu se știe cine, percheziția care era hotărârită la început să se facă până în pânzele albe, s'a domolit, iar apoi d. colonel Pomponiu a ridicat sentinelele.

D. general Samsonovici a prezentat ieri comisiei un raport, făcut la timpul său de (Continuare în pag. IV).

trucă credincioșii ortodocși obișnuiesc în aceeași măsură să se înhaite cu reprezentante ale sexului slab minoritar, și fiindcă biserica noastră nu ia nici ea vreo măsură de apărare, ba, din contră, lasă să între asemenea români și n sinoadele eparhiale, alături de alții care n'au numai păcatul că se lasă purtați de nas de către o minoritară, ci mai sunt și membri ai lojilor masonice.

Le reamintesc acestea, pentru că în chestiunea ce-ai pus-o în discuție, biserica nu-i iertată să nu și spună cuvântul!

Spuneți-mi o D-voastră: E admisibil ca o biserică națională să afle că un intelectual sau altul de al său, și-a nume dintr'un oraș cu reședință vlădicească, s'a cununat la biserica romano-catolică ma-

ghiară, și totuși să nu se sezi-seze?

Întreb eu, așa ca să întreb, fiindcă știu că vr'un răspuns nu mi se va da:

Ce măsuri iau preoții bisericii noastre ca să împiedece căsătoriile mixte, și mai cu seamă când sunt contractate la popă când sunt contractate la popă ungurească, și ce măsuri iau ca să împiedece înscrierea copiilor din căsătoriile mixte la orele de religie ungurească?

Se va găsi vr'un taică părinte să ne lămurească și să ne liniștească?

Al D-voastre,
Un student

Domnule Redactor!

Sunt mamă alor trei fete, astăzi-măine aproape de măritiș. Deci mă interesează în (Continuare în pagina II-a)

De toate și amestecate...

Dumineca luptelor decisive pentru baraj

Pentru sportivii din România rezultatele matchurilor de mâine vor produce, unora bucurii și satisfacție sufletească, iar altora, plângere și scrâșnirea dinților.

Noi vrem, și așa o să fie, ca bucuriile și satisfacțiile să fie produse de echipele românești, intrând în Divizia Națională iar celelalte... înapoi, de unde au plecat. Matchurile de baraj sunt următoarele patru:

Gloria CFR—Prahova

Matchul se va juca la Ploiești sub arbitrajul d-lui Ion Ceaușeanu (București). Gloria va avea în linia formația următoare: Săbău—Hustig, Volentir—Szabó, Faur, Pecican—Igna, Mărieniu, Dobra, Fodor și Mercea. Este aceeași formație care a câștigat Duminecă în primul tur cu severul scor de 5:1, fiind superioară Prahovei atât ca tehnică cât și ca elan. Prahova pentru a intra în Divizie va trebui să învingă la un scor mai mare de 4 goaluri diferență ceea ce după forma actuală a Gloriei este ceva imposibil.

Olimpia CFR—AMEFA

Acest match se va desfășura la Arad sub conducerea d-lui Dr. Teofil Morariu. AMEFA în primul tur a fost înfrântă la 4:2 așa încât pentru a se menține în Divizie trebuie să câștige la un scor de 3 goaluri diferență, însă puternica formația Olimpia CFR va rezista, cu atât mai mult că în formația muncitorilor vor intra și unele rezerve. Formațiile sunt următoarele: Olimpia CFR: Baros—Szabó I, Abrudan—Szabó II, Racony, Vaida I—Huniade, Pop Ștefan, Vaida II, Szerény III, Szabó III.

AMEFA nu și-a alcătuit definitiv echipa: Bugariu—Reinhardt sau Reinholz, Csajka—Szurdi, Dvorzsák, Toth—Gerold Szinder, Magold, Gömöri sau Karabell și Produsek.

România—CAT

La Timișoara se vor întâlni România și CAT sub arbitrajul d-lui cap. Vladovicu.

Victoria primului tur disputat la Cluj i-a revenit echipei clujene câștigând la 3:1.

Cei 200 de suporteri cari însoțesc echipa la Timișoara nu vor lăsa ca România care este formată numai din români să

cadă afară din Divizie, cu atât mai vârtos că CAT n'a meritat să fie campioana Timișoarei, iar rezultatele făcute pentru a ajunge campioana Ligii de Vest, le putea face și alte echipe din Timișoara.

Succes României.

CFR—ACFR

La Brașov, sub arbitrajul maestrului Denis Xifando, se va disputa primul tur al celui mai interesant match de baraj al anului. Cine va câștiga în această luptă nu se va putea ști, ACFR care în ultimul timp știm că a arătat de ce e capabilă sau CFR care în Divizia Națională seria A a fost clasată a patra. Așteptăm curioși rezultatul.

Campionatele naționale de atletism

Brașov, 28. — Azi a început disputarea celui de al XIV-lea campionat național de atletism.

Aceste campionate se dispută sub direcția unor comitete. Comitetul de onoare este format din M. S. Regele Carol II-lea, președinte, A. S. R. Principele Nicolae vice-președinte, iar membrii: d. Gh. Tătărescu, d. dr. C. Angelescu, d. I. Inculeț și alții.

Probele cari cuprind campionatele sunt: 100 m.; 200 m.; 400 m.; 800 m.; 1500 m.; 5000 m.; 10000 m.; 110 m. garduri; stafeta 4x100 m. și 4x400 m.; salt în lungime; salt în înălțime, triplu salt, aruncarea greutății; aruncarea ciocanului; aruncarea discului; aruncarea suliței și maratonul.

T. F.

Inapoarea călătorilor din stațiunile climaterice

Direcțiunea comercialului C. F. R. a dispus ca toți călătorii care, la inapoarea din stațiunile balneo-climaterice, folosesc trenurile accelerate, să plătească în întregime fără nici-un fel de reducere, suplimentul de tren accelerat.

Reducerea de 50 la sută ce se acordă vizitatorilor stațiunilor balneo-climaterice se socotește numai pentru bilete de tren personal.

Cum se va face menținerea prețului la grâu

După cum arătam în ziarul nostru, zilele trecute, finanțarea campaniei pentru menținerea prețului la grâu, întâmpină unele greutăți inerente azi, când nevoia generală de economii a comprimat la maximum bugetul statului.

Totuși, față cu actualitatea problemei de o atât de covârșitoare importanță, guvernul face toate eforturile ca măsura luată să fie dusă la bun sfârșit, asigurând operațiunilor preconizate în delegația economică, întreaga finanțare necesară, pentru totală împlinire a scopurilor propuse.

Conferința dela Industrie și Comerț

Astfel, pentru că în discuțiunile anterioare se stabilise în principiu, suma de 300 milioane ca suficientă operațiunilor inițiale — din care 100 milioane au și fost puse la dispoziția comisariatului valorificării grâului de ministerul de finanțe, încă de săptămâna trecută — s'a căutat modalitatea împlinirii acestei sume.

În acest scop s'a întrunit ieri conferința la ministerul de industrie și comerț.

Cine dă fondurile

Având deplină imputernicire din partea guvernului, comisiunea a stabilit definitiv că finanțarea întregii operațiuni de menținere a prețului de grâu, va fi suportată de departamentele finanțelor, industrie și comerț, și Creditul agricol ipotecar, după normele și în condițiunile deja stabilite încă din trecuta campanie, organizată tot de comisariat.

Așa dar, deocamdată cele 200 milioane rămase, vor fi date de ministerul industriei și comerț, ministerul de finanțe vărsându-și deja cota cuvenită, dela început.

Apoi, pe măsura necesităților, se vor face noi avansuri — de aceleași instituțiuni — în cotele stabilite și în mod automat astfel încât operațiunile să nu sufere.

În ce constă operațiunea de susținere

Intențiunea principală a conducătorilor este evitarea unei prăbușiri a prețurilor.

În concluzie, prețul va fi împins cât mai sus și menținut în orice caz peste prețul mondial.

Prin aceasta, bineînțeles nu se va căuta să se prejudicieze

nici interesele consumatorului intern, care de asemenea se cer apărate de Stat.

Menținerea unui echilibru, între aceste două interese capitale — ale producătorului agricol și al consumatorului intern — este preocuparea de competența a comisariatului și a guvernului, acesta fiind chiar rostul social al măsurilor luate.

Ce a mai rămas de precizat

Pe de altă parte, din aceste operațiuni va rezulta, desigur, o pierdere pentru Stat, din diferențele pe care acesta le plătește față cu prețul oferit pe piețele interne de particulari.

Cine va suporta această pagubă, este o altă față a chestiunii și ea va fi soluționată într-o constatare ce va avea loc în curând.

De rezolvat a mai rămas și latura juridică a chestiunii, privitoare la garanțiile legale ce se cer de creditul agricol ipotecar, în privința sumelor pe care acesta trebuie să le avanseze comisariatului, în contul participării celor două ministere, de finanțe și industrie.

În Germania toată lumea vrea să scape de mărci

În lumea bogătașilor din Germania de o bucată de vreme se observă un fenomen ciudat. Considerând, că la devalue streine nu pot ajunge decât cu prețuri mari și jefte uriașe, acești bogătași cumpără pe apucate tot felul de bijuterii. Germania a devenit terenul unei adevărate invazii a bijuteriilor și pietrelor prețioase din Paris, Londra și Olanda. Bine înțeles, bijuteriile intră în țară prin contrabandă.

Lumea se teme că înainte de Crăciun o să izbucnească o nouă revoluție, care poate să reducă prețul mărcii la minimum. Guvernul german a luat întinse măsuri, atât pentru liniștirea celor neliniștiți, cât și pentru împiedicarea contrabandei de bijuterii și pietre prețioase.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:

Insula dracului

Ronald Colman
Ann Harding

Reprezentările la orele 3, 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Demoniaca

Carole Lombard
Randolph Scott

Reprezentările la orele 3, 5, 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Programul de azi!

La orele 3, 5, 7.15, și 9.15.

Acoperiș deschis!

Sala plăcut răcorită!

Cea mai frumoasă operetă a lui

Bolvary

Cântecul Boslorului

Gustav Fröhlich,
Jarmila Novotna

Marea purificare dela primăria Orășii

— Au fost dați afară 174 de minoritari incorecți sau cari n'au voit să nvețe românește —

Comisia interimară a municipiului Oradea și-a terminat lucrările de purificare, și a declarat concediați din serviciul orașului pe 174 de funcționari minoritari, făcând totodată înlocuirile respective, și anume toate cu români.

Cei dați afară din slujbă au fost concediați fie pentru incorectitudinile grave, fie pentru că n'au voit să nvețe nici până astăzi românește.

Hotărârea energică și binevenită a comisiei interimare a fost primită de presa maghiară și de organizațiile politice minoritare cu mare enervare.

Protestele erau însă de așteptat. Primăria, condusă astăzi de un vrednic român ca d. prof. Tiberiu Moșoiu și de membri ai comisiei interimare încălzii de sentimente românești, nu s'a impresionat însă, cum ar fi făcut-o alți conducători municipali. Atitudinea aceasta se recomandă tuturor primăriilor noastre cari sunt în situația în care a fost până ieri Oradea.

Tânăra Didina Stănescu din str. Grației No. 91 care se îndrăgostise de tânărul tipograf Ion Gheorghe din aceeași stradă No. 98, ambii din Brăila, pentru motivul că acesta nu răspunde sentimentelor ei, Joi seară împreună cu mama ei i-a eșit în cale, și l-au bătut cu un baston până la sânge. Vezi, dacă nu-ți place fata.

mare măsură chestiunea pe care o puneți așa de bine în ziarul Dv.: chestiunea căsătoriilor mixte precum și a legăturilor neconsfințite de lege sau de biserică ale românilor cu femeile — adeseori bulendre, cum le-ați numit Dv. — străine sau minoritare.

Dar chiar dacă aș avea 12 fete de măritat, și atunci chestiunea aceasta extrem de gravă nu m'ar interesa numai ca mamă. E o chestiune care ne interesează întâi și întâi ca români, ca moștenitori ai unor granițe făcute cu prea mult sânge și primejdite prea mult tocmai de aceste legături ale românilor cu străinele.

Nu vedeți Dumniavoastră (adecă, Dumniavoastră o vedeți de sigur, dar n'o văd cei ce-ar trebui), că partea cea mai mare a necazurilor ce le

avem o pricinuesc această chestie a bulendrelor străine, cum tare bine le-ați numit?! Pentru mine una, e o foarte strânsă legătură între căsătoriile mixte sau legăturile amoroase ale românilor cu bulendrelor străine, și între francmasonerie, care e pricina celor mai multe rele dela noi. Aproape că ai putea să-ți bagi mâna în foc, că 99 la sută dintre cei căsătoriți cu străine, sunt căsătoriți totodată și cu loja francmasonă. Și tare aș vrea eu să știu: nu e oare nicio legătură între sumedenia de porcării, de fraude, de potlogării ce zdruncină de câțiva ani viața românească, și între chestia asta de care vorbim? Fiindcă nu cred că-i o idee fixă a mea ci o realitate: că cuiul străin din casa românului e un factor întâi și întâi de

corupție, alături de unul de desnaționalizare. Sau nu am dreptate? Părerea D-voastre și a cititorilor care este?

Primiți asigurarea stimei mele

O mamă

Stimate Domnule Ștefănescu,

Mă bucură că văd că nu vă limitați în chestiunea ce ați pus-o, a căsătoriilor mixte și a înhăitării românilor cu minoritare, la considerații redacționale, ci dați loc în gazeta D-Voastre și părerilor din public — și încă în capul coloanelor.

E foarte bine că procedați așa, dând prilej și publicului să-și spună ale sale. Fiindcă chestiunea e și prea gravă și prea interesantă.

Eu vreau să spun în această chestiune numai o vorbă. Și anume, despre cei ce se în-

hăit cu femei străine, inferioare lor și ca cultură, și ca situație socială, și ca extracție socială și — în sfârșit — ca avere. Dacă îi mai poți înțelege pe unii-alții că se pun sub papuc minoritar pentru o situație bănească strălucită (cazuri rarissime), ce poți să zici despre cei ce ridică până la înălțimea lor, socială, culturală, materială, femei străine de cea mai joasă treaptă, și adeseori de foarte dubioasă moralitate, cari îi țin apoi literalmente sub papuc, li silesc să vorbească numai ungurește (chiar dacă nu-s get-beget unguroaice), le maghiarizează copiii, îi poartă pela biserică neromânească, pela cluburi cosmopolite, și-i bagă în lojile francmasonerie?

Ce decădere! Cu toată stima și prietenia I. V.

MARE TRANSFORMARE

GRĂDINĂ de VARĂ
RESTAURANT
BAR la

MADAR Cabaret

(PĂSĂROD)

Inceputul seara la 10 jum. Deschis până'n zori. Prețuri ieftine. Muzica de jazz și țigănească. — Bucătărie caldă până dimineață

In Austria tot mai sunt incidente

— Prințul Stahremberg numit cancelar. — Independența Austriei este garantată de marile puteri —

Din Viena se anunță că ziua de ieri a trecut la Viena fără nici un incident cu caracter de tulburare a ordinii. Patrulele polițienești și militare circulă totuși pe străzile Capitalei. Edițiile publice rămân sub pază militară și sunt flancate de mitraliere. Totuși viața Capitalei a intrat în normal. Numai pe la orele 8 seara Capitala și-a luat din nou aspectul neobișnuit atunci când porțile caselor s-au închis, lumina din vitrinele magazinelor s-au stins, restaurantele, cinematografele, berăriile și cafelele au tras obloanele, iar pe străzi n-au rămas decât patrule militare.

Ciocniri sângeroase în Stiria

În ce privește provincia, încă nu s-au primit știri precise din toată țara. S-au cunoscut până seara numai faptele următoare: la Klagenfurth un grup de național-socialiști cu revolverele în mână a atacat un detașament al Heimwehrului. În ciocnirea, ce a urmat, câțiva inși au fost uciși. Sunt răniți.

La Rakensburg, spre frontiera jugoslavă, național-socialiștii au ocupat casa administrativă, au arborat drapelul lor, au deschis porțile închisorii locale, au eliberat pe deținuți și au organizat echipe speciale pentru patrulă la frontiera jugoslavă. La Gratz național-socialiștii au ocupat oficial administratiile locale. În diferite localități din Stiria au izbucnit revolte locale. Sunt victime omenești. Numărul morților nu e mai mic de 12 oameni. Trupele guvernamentale din Stiria au luat însă măsuri energice pentru înăbușirea revoltelor și pretutindeni au rămas stăpâne pe situație. Național-socialiștii fug în masă spre frontiera jugoslavă. Trupele și poliția locală au făcut numeroase arestări și au confiscat importante cantități de arme și muniții. Se desmint categoric știrile că din Jugoslavie ar veni vre-un ajutor pentru răsvrățiții din Stiria.

În general guvernul a rămas pretutindenea stăpân pe situație. O atmosferă de consternare vădită domnește în țară. Ziarele în toată Austria au eșit în chenare negre, exprimând astfel doliul unanim al Vienei și al Austriei întregi. Ziarele în unanimitate infie-rează barbaria național-socialiștilor.

Frontiera germano-austriacă, după ordinul guvernului din Berlin, a fost deschisă din nou.

Noul cancelar: Prințul Stahremberg

Prințul Stahremberg, vice-cancelar al Austriei, a sosit ieri

cu avionul din Veneția și a luat imediat în primire postul de cancelar, deoarece ministrul de instrucție Schuschnigg fusese însărcinat de președintele Miklas să îndeplinească numai în mod provizoriu funcțiunea de cancelar.

În consiliul de miniștri, convocat sub președinția sa, cancelarul Stahremberg a declarat că guvernul austriac va continua, într-o intimă și credincioasă camaraderie de luptă, să lucreze în sensul principiilor fostului cancelar, cu intenția de a realiza scopurile fixate de marele om de stat, asasinat în mod atât de crud.

Consiliul a luat hotărâre să se îngrijească de familia cancelarului Dolfuss.

Curtea Marțială

Apoi consiliul a decis să înființeze Curtea Marțială, în fața căreia vor fi triați toți cei cari au participat la încercarea de rebeliune din 25 Iulie. Curtea Marțială va fi compusă dintr-un magistrat și trei ofițeri din armata federală. Sentințele Curții vor fi date fără drept de apel și vor fi executate imediat.

La închiderea ședinței, consiliul a constatat că liniștea s-a restabilit pretutindeni în Austria, ordinea este pe deplin asigurată și în consecință orice cerere de intervenție străină ar fi oare cum prematură.

Austria apărată

Ziarele italiene reamintesc declarația făcută în luna Februarie de Italia, Franța și Anglia în privința necesității de a se menține independența și integritatea cu tratatele în vigoare.

Ziarele adaugă că acest acord are astăzi o valoare actuală fundamentală și că va avea un rol important în apărarea păcii europene, precum și în apărarea civilizației.

Anglia și Austria

În Camera comunelor, Sir John Simon a precizat atitudinea Angliei față de Austria:

„Atitudinea țării noastre față de independența și de integritatea Austriei este conformă cu tratatele respective, și rămâne așa cum a fost definită în declarația făcută în Februarie, în numele guvernului britanic. Ultimele evenimente nu i-au adus nici o modificare.”

La Paris

Cercurile diplomatice și politice din Paris au primit încă ieri știri amănunțite asupra evenimentelor din Austria. Situația este considerată ca foarte serioasă, putând duce la complicațiuni fatale.

Părerea unanimă este că răspunderea celor întâmplate

o poartă exclusiv național-socialiștii germani, propaganda cărora a dus la rezultate atât de grave.

Cercurile franceze se miră de atitudinea dlui Mussolini, care altă dată se erija în patron al Austriei și intervenea prompt în toate chestiunile ce o interesau, iar acum a întârziat. Această întârziere s'a dovedit fatală și va putea duce la grave complicațiuni.

Și în America

Infierând în termeni de o violență nestăpănită acțiunea criminală a național-socialiștilor, ziarele americane nu-și ascund îngrijorarea față de repercusiunile pe cari evenimentele din Austria le pot avea în politica europeană.

„New York Herald Tribune”, după ce aduce un omagiu cancelarului Dolfuss, își exprimă teama că dacă Austria se prăbușește, toată Europa va trece printr-o criză gravă, în urma consecințelor pe care le-ar avea o eventuală intervenție italiană. Ziarul se teme că fără această intervenție ar fi cu neputință să se mențină integritatea Austriei. „Războiul civil din Viena în Februarie trecut, reperiunea pe care cancelarul Hitler a făcut-o în Germania, asasinarea lui Dolfuss erii, sunt tot atâtea exemple ale unei metode de gangsteri, cari dacă nu îndreaptă Europa către un nou Serajevo, o împing cel puțin către evul mediu”.

La Geneva

Știrea asasinării cancelarului Dolfuss și a loviturii de stat încercată la Viena, a produs la Geneva aceeași impresie penibilă ca și la Roma, Paris și Londra. Cercurile Ligii Națiunilor, speră într-o soluționare pașnică a incidentelor și depun mari speranțe în intervenția Italiei, Franței și Angliei.

Societatea Națiunilor își menține punctul de vedere și va face tot posibilul să apere independența Austriei, de orice imixtiune străină dăunătoare intereselor republicii.

Dolfuss a fost înmormântat azi

Inmormântarea lui Dolfuss, fostul cancelar al Austriei a avut loc azi după masă la ora 4 și jumătate. Fostul cancelar a fost dus la locul de odihnă veșnică de mai multe zeci de mii de oameni. Panegirice au rostit Miklas, președintele republicii, prințul Stahremberg, Schmitz, primarul Vienei, dr. Stefan, președintele patrioților și Kremfern, comandantul Heimwehrului.

Cuvântările au fost transmise de postul radio Viena.

Comemorarea nașterii Regelui Ferdinand

București. — Azi s'a celebrat la Curtea de Argeș un re-quiem pentru odihna marelui Rege Ferdinand. Serviciul religios a fost celebrat de I. P. S. S. Patriarhul Miron Inconjurat de toți mitropoliții și episcopii

din țară. Familia Regală, guvernul și înalții demnitari au părăsit azi dimineața Capitala cu un tren special. La pioasă solemnitate au participat toți foștii miniștri cari au servit sub Regele Ferdinand.

Asasinii lui Ciometi au fost arestați

BUCUREȘTI. — Camera de punere sub acuzare din Capitală a dat ieri decizie în chestiunea Ciometi. Prin această acțiunea penală este extinsă pe lângă comisarii Ponova și Mateescu și împo-

triva lui Constantinescu și a intendentului cimitirului lan-cu Nou, pentru profanarea de morminte. Camera de punere sub acuzare a ordonat arestarea tuturor.

Incadrarea funcționarilor și armonizarea salariilor

București. — Preocuparea principală a comisiei de simplificare a aparatului de stat o formează astăzi chestiunea armonizării salariilor, care se impune ca o consecință logică a principiului stabilit: un om o funcțiune; o funcțiune un salariu

În această împrejurare comisiunea are a se ocupa de salariile plătite așa ziselor cadre speciale. Diferența ce rezultă dintre totalul salariului aferent funcțiunii și totalul plătit funcționarului respectiv, după gradul ce ocupă acesta în corpul tehnic, reprezintă o sumă importantă, mai ales pentru actualele împrejurări.

Se pare, însă, că în luarea unei hotărâri comisiunea s'a isbit de piedici și — de ce n'am spune-o — și de influen-

țe, cari au făcut-o să-și stopeze lucrările.

La început se intenționa în-lăturarea acestor anomalii și suprimarea diferențelor, printr'un decret lege, așa cum se va proceda pentru cumul. S'a renunțat la această cale.

După informațiunile ce deținem, adaptarea tuturor salariilor la funcțiunile corespunzătoare urmează a se face odată cu decretul lege pentru armonizarea salariilor tuturor funcționarilor statului.

Decretarea armonizării și mai ales aplicarea ei, va mai întârzia. Cauza trebuie căutată în faptul că această armonizare nu se poate face decât după încadrări, cari precizări, vor fi precedate de revizuirea numerelor și avansărilor și de simplificarea prin contopiri și suprimări — a serviciilor.

Informațiuni

Casierii administrației financiare din Brăila Iancu Petriui și Petre Negoită au fost trimiși în judecată de cabinetul II instrucție, pentru falsuri în actele publice și luare de bani dela văduve, cărora le ridică pensia.

În Texas (America) locuitorii împuşcă peste o mie vite mari zilnic, spre a le evita tortura setei. În ultimele șapte săptămâni peste 61 mii de vite au fost astfel executate.

În cazul când seceta ar continua, va trebui să se scoată din Texas peste un milion de vite.

Examenele de limba română pentru învățători minoritari vor începe la 12 August la reședința fiecărui județ. În caz când numărul candidaților este prea mic, învățătorii din mai multe județe vor fi grupați într'un singur centru și la o singură comisiune. Vor fi probe scrise, și orale la care candidații să facă dovada că vorbesc curat românește și că pot transmite liber cunoștințele științifice din programa școlii primare.

„Monitorul Oficial” de ieri publică regulamentul pentru organizarea și executarea serviciului de predarea citațiilor și comunicarea actelor de procedură, prin intermediul poștei.

Seceta ia proporții catastrofale în Statele Unite.

D. Wallace, ministrul agriculturii, a declarat presei că, dacă seceta mai ține trei săptămâni, situația va fi destul de serioasă.

Șase copii care jucau cărți pe linia ferată, lângă orașul Shelton din America, au fost prinși între două trenuri care veneau din sens invers și omorâți.

Adânciți în joc, copiii nu și-au dat seama de apropierea trenurilor. Toți șase au fost prefăcuți într'o masă informă de carne omenească.

La Orade, concertul învățătorilor din Storojineț nu s'a mai ținut din cauza lipsei de interes a publicului român. S'a vândut abia un număr dispărent de bilete, iar cumpărătorilor li-s'au înapoiat banii.

Cercetașii străini la jamboree

În ziua de 24 Iulie au mai sosit la jamboree trei delegați francezi, cari au fost salutați la focul din tabără de comandament.

De asemenea au sosit delegații poloni: dr. Stowarski și Iwaszkiewicz, delegatul iugoslav Dušan Taritchevicz și delegatul cehoslovac inginer Jidlichov.

INTERCONTINENTALA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂ-
MURI PE ÎNTREG GLOBUL

Ultimele evenimente in afacerea Skoda

(Urmare din pagina I-a)

d. general Uică, în care se arată următoarele:

„Punerea de sigilii nu atrage și instalarea de sentinele, mai ales că hotărârea parchetului militar era de a continua cercetările în chiar noaptea aceea.

„Intervenția telefonică a d-lui ministru Mihai Popovici a militat în această direcție (zice comisarul regal).“

Comisarul regal era d. col. Pomponiu. D-sa a declarat ieri comisiei, că a colaborat la redactarea acestui raport al d-lui general Uică. A mai recunoscut, că cel ce l-a chemat la telefonul buclucaș a fost d. Mihai Popovici, fost ministru de justiție, care i-a spus, să la seama că-i vorba de o casă a unei țări aliate, și e necesar mult tact, deoarece cazul ar putea avea o influență asupra tratativelor diplomatice ce tocmai erau în curs între România și Cehoslovacia.

Mărturisirea d-lui col. Pomponiu s'a complectat ieri cu ceea ce a spus în fața Comisiei d. Al. Vaida-Voevod.

D. Vaida a arătat, că se afla într-o societate, unde era și d. ministru Titulescu, când d. general Uică i-a comunicat ce s'a petrecut la Skoda. În declarația d-lui Vaida e o parte caracteristică: spune că au discutat chestia toți cei de față, și au ajuns la concluzia că Cehoslovacia „nu se poate froasa“. Totuși d-sa a telefonat apoi d-lui Mihai Popovici, a dat acea notă telefonică, arătată de d. col. Pomponiu, referitoare la „tact“, la „frosarea Cehoslovaciei“, etc.

Se constată deci următoarea filieră a telefonului misterios: D. general Uică raportează d-lui Vaida; de față e și d. Titulescu; se discută; apoi d. Vaida telefonează d-lui Mihai Popovici, iar d. Mihai Popovici d-lui colonel Pomponiu.

Cine a limitat instrucția

Se știe că d. colonel Pomponiu declarase săptămâna trecută, că limitarea cercetărilor la singure două lucruri: rupere de sigilii și păstrare de acte militare, s'a făcut la dispoziția d-lui general Motaș, secretar general al ministerului de război.

D. general Motaș a declarat a doua zi în fața comisiei că nu-i adevărat.

Ieri, apoi, d. colonel Pomponiu a predat comisiei un raport cătră d-sa al comisarului regal lt.-col. Pruteanu, pe care d-sa îl trimisese la ministerul de război să cerceteze și alte dosare decât referitoare la ruperea de sigilii și la păstrarea de acte militare. Raportul spune: că d. lt.-colonel Pruteanu s'a prezentat d-lui general Motaș, care a spus că n'are rost să se întindă cercetările la chestiunea contractelor

Declarațiile d-lui Alexandru Vaida-Voevod

Ieri d. a. a fost audiat d. Alex. Vaida-Voevod, fost președinte al consiliului de miniștri pe vremea când a izbucnit afacerea Skoda.

D-sa a arătat că încheierea contractului cu Skoda a fost de mare necesitate, recunoscută de toată lumea.

A arătat apoi cele ce le reproducem mai sus cu privire la împrejurările în cari a aflat

„care conform legii responsabilității ministeriale nu intră în competența noastră“, și l-a trimis la d. general Ilcuș, căruia i-a fost dat dispoziții în această privință, d. general Ilcuș l-a refuzat deci.

Iarăși chestia grefierilor Ilie și Albișor

La un moment dat, cineva din comisia parlamentară a propus confruntarea d-lui col. Pomponiu cu comisarul de poliție Niculescu, relativ la chestiunea sentinelor.

D. col. Pomponiu a spus: „Nu mă depreciați“.

D. N. Popescu-Păușești: „În chestiunea confruntărilor, vrând, nevrând va trebui să l punem pe d. col. Într-o situație delicată, fiindcă avem chestiunea cu cei doi grefieri“.

Comisia n'a mai recurs la confruntare.

Pe același punct de vedere s'a pus și când d. col. Pomponiu a cerut să nu fie confruntat cu Ilie și cu Albișor, scoțându-se această chestie dela ordinea zilei până se va pronunța o comisie, prezidată de d. general Condeescu, fost ministru de război, care a și început cercetarea chestiunii falsului referitor la d. Maniu, despre care d. colonel Pomponiu pretinde că nu e fals ci-i declarația personală a lui Seletzki.

O chestie mărunță

Ieri, precum am mai anunțat, s'a făcut o percheziție, de către membrii comisiei parlamentare Aurel Milea și N. Păușești, la societatea de drumuri „Via“, unde figurează un frate al lui Seletzki.

Ca urmare, s'a audiat apoi d. Valter, conducător al numitei societăți.

D-sa a afirmat că percheziția și amestecarea societății „Via“ în afacerea Skoda e o chestie personală a d. lui Milea. Cităm: „D. deputat Milea nu este străin de întreprinderea noastră: anul trecut a venit la mine ca intermediar să-mi propue o afacere de piatră. Dumnealui cunoaște foarte bine societatea noastră, se tutuiește cu unul din directorii întreprinderii noastre, este coleg de școală cu el.“

„D. Milea a găsit că cel mai important lucru este să mă întreb asupra unui domn Gorea, care este în consiliul de administrație al societății noastre. De sigur că eu m'am dus la d. Gorea și l-am întrebat ce este cu d. Milea. D-sa mi-a declarat: am fost într'un proces penal cu dânsul. Și atunci vedeți cum se pune această chestiune.“

D. Milea a protestat energic, spunând comisiei că nu este pentru prima dată când în ancheta care se întreprinde, se încearcă a se trimite cuiva o lovitură de fioretă spre a fi rănit cel care știe, care vrea și care se străduiește să descopere adevărul.

despre descinderea dela Skoda și cu privire la telefonul misterios.

D. Vaida a subliniat apoi că guvernul său a lăsat mână deplin liberă instrucției militare, iar când s'a făcut scandal pe chestia Skoda în parlament, d-sa a cerut să se institue o comisie parlamentară. A trebuit însă să renunțe la comisia parlamen-

tară a Camerei, din cauză că n'o voiau liberalii duciști și cu d. dr. Lupu, cel care a adus în parlament chestia Skoda. S'a ales numai o comisie parlamentară la Senat.

Chestia Mirto-Tilea Maniu

Fiindcă o lămurire prin parlament a afacerii nu s'a putut face, d sa a intervenit pe alte căi ca s'o lămurească. L-a rugat pe d. Beneș, ministrul de externe al Cehoslovaciei, să intervină la Löwenstein, directorul general al Skodei, ca să dea toate datele. D. Beneș a intervenit, dar Löwenstein n'a voit. D. Vaida a trimis deci la Praga pe d-nii Mirto și Tilea.

Singur pe d. Mirto nu-l putea trimite, deoarece „e fapt notoriu că între d. Mirto și d. Maniu este o tensiune gravă“. Singur pe d. Tilea — pe care l-a trimis singur la d. Beneș — nu-l putea trimite deasemenea, deoarece — a spus d. Vaida — aș fi fost suspectat de o parte că încerc o intrigă pentru compromiterea d-lui Maniu, iar de altă parte că încerc să mușamalizez, pentru că poate să fie ceva ce d. Tilea, la sfârșit, totuși o să prezinte așa, încât d. Maniu să iasă bine“. Cu alte cuvinte, a trimis un dușman și un prieten al d-lui Maniu.

Nu pot spurca amicitia cu d. Maniu

„Acesta — a pus d. Vaida — a fost punctul meu de vedere, când i-am ales pe acești domni și i-am trimis la Praga. În fine, sunt vesel că mi se oferă ocazia, ca în public, să pot face această mărturisire, pentru că destul am suferit sub cauza nedreaptă, spusă și în public, colportată și dela om la om, că aș fi fost capabil să înscenez o infamie în contra prietenului meu de 40 ani, d. Iuliu Maniu. Aceasta este cu desăvârșire exclus. Dacă am ceva cu d. Maniu, eu mă răfuiesc cu d. Maniu, fie între patru ochi, fie în public, dar niciodată n'aș fi capabil să spurc amicitia, trecutul lui și al meu, cu un act de felonie și cu un act de ticăloșie.“

Ajung în scenă și liberalii

Până acum partidul liberal n'a avut nimic cu Skoda. S'a vorbit numai de un amestec: trimiteră colonelului Tătărescu la Praga, iar acum chestie cu cenzura și cu confiscarea ziarelor „Universul“ și „E. poca“.

D. Vaida îi pune însă în discuție pe ei

De-o parte: d-sa întreabă, de ce era patriotic a încheia contracte cu Skoda pe vremea lui Ionel și Vintilă Brătianu, și de ce sub național-țărăniști nu?

De altă parte d. Vaida a venit cu următoarele amănunte interesante:

După demersul la Praga al d-lor Mirto și Tilea, Löwenstein a promis că va trimite d-lui Vaida o notă despre Pa-laelibus, despre cei ce s'au sperțuit. Nota lui Löwenstein a ajuns la d. general Uică. D. general Uică, având-o, venea la d. Vaida și-i cerea să facă stăruințe la Praga, ca s'o capete! Iar d. Vaida tot stăruia, pentru o notă care era deja trimisă. Într-o zi a venit apoi cineva la d-sa, să spună că

nota lui Löwenstein a sosit, dar se află în mâna lui Duca. D. Vaida a cerut s'o vadă, și a văzut-o. Era o notă nemțească. Mai pe urmă i-a parvenit nota Löwenstein, și era în franțuzește. Textul era însă identic ca al celei nemțești, ajunsă în mâna liberalilor.

La aceasta să se adauge ceea ce a repetat d. Vaida mai apoi, spre sfârșitul declarației: că atunci când l-a raportat despre descinderea dela Skoda, d. general Uică „nu era de loc alarmat“, și i-a spus d-lui Vaida: „în dosar nu este nimic de importanță, sub raportul siguranței statului, în caz de război. Este numai

D. Maniu a vorbit „dar nu se știe ce“

Aseară, după audierea d-lui Vaida, a fost ascultat d. Iuliu Maniu.

Agencia semi-oficială Rador a comunicat relativ la audiere numai atât:

Că d. Iuliu Maniu a spus că s'a constatat la venirea la putere a partidului național-țărănișt mari lipsuri în ce privește inzeestrarea armatei.

Că era mai bine să se ancheteze toate contractele de înarmări făcute după război, și nu numai cel dela 1930.

Că s'a încheiat contractul dela 1930; cu Skoda, pentru că era absolută nevoie.

foaia calificativă a generalului Amza“.

O propunere binevenită a d-lui Vaida

D. Alex. Vaida și-a încheiat declarațiile cu această propunere: „Dacă îmi permiteți, fără nici o competență, nefăcând parte din onorata comisie, să vă rog să găsiți eventual mijlocul, adevărat procedural, ca materialul și deducțiile, la care o să ajungeți să le spuneți, tot print'o lege a parlamentului, unei comisii juridice, compusă din membrii Inaltei Curți de Casație.“

Valer Pop: Sugestia făcută de d. Alexandru Vaida-Voevod este foarte interesantă.

Că d. Maniu a prezentat apoi toate actele și contractele ajunse în discuția comisiei.

În sfârșit: Că declarațiile d-lui Maniu au impresionat adânc pe membrii comisiei.

Am vrea să știm și noi, ce a impresionat atât de mult comisia, fiindcă ceea ce se arată mai sus, e tot ce se poate mai încolor.

Ședințele comisiei continuă Marți

Comisia parlamentară și-a întrerupt ieri lucrările, după audierea d-lui Maniu, până Marți, 31 Iulie.

Ultima oră

Comisarii regali Pomponiu, Pruteanu și Conea au fost suspendați

BUCUREȘTI, 28. — În ședința de ieri a comisiei parlamentare s'a hotărât, la cererea d-lui colonel Pomponiu, să se scoată depe ordinea de zi a comisiei chestiunea falsului din declarația lui Seletzki, până se va pronunța comisia de sub președinția d-lui general Condeescu, care a fost numită ca să cerceteze cazul.

Comisia Condeescu și-a început astăzi lucrările.

Pentru că să nu planeze nicio suspiciune asupra anchetei, s'a hotărât suspendarea comisarilor regali colonel Pomponiu, lt. col. Pruteanu și maior Conea, cari au trecut de azi la dispoziția ministerului de război.

În locul d-lui col. Pomponiu a fost numit prim-comisar regal d. col. Vasile Chiru.

Național-țărăniștii din județul Arad nu i-au parte la alegerile pentru Camera Agricolă

Conducerea organizației partidului național-țărănesc, din jud. Arad, ne informează că voind să-și depună listele de candidați la comitetele locale agricole, cari candidați aleg apoi Camera agricolă, li s'a refuzat primirea candidaturilor.

Majoritatea notarilor și a primarilor din circa 152 comune au lipsit din localitate în zilele de depunerea candidaturilor, iar pe alocurea unde au fost prezenți, sub un motiv sau altul în mod ilegal au refuzat primirea listelor de candidați.

În consecință, partidul național-țărănesc este pus în imposibilitate de a lua parte în alegerile pentru Camera agricolă regională și a județului Arad. Astfel prezentându-se în județ, partidul național-țărănesc nu va recunoaște Camera agricolă ticăluită cu delegați numiți de administrație; iar funcționarii cari s'au pretat la asemenea abuzuri vor fi dați în judecată pe cale disciplinară și penală.

ABONAMENTE :

Lei 500 pe an, 275 pe luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.